

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20Co/42/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818202671
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8818202671.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Petra Straku a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžová 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Z. T., V.. XX.X.XXXX, P. J. XX, XXX XX J., o zaplatenie 2.543,18 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 4Csp/140/2018 - 81 zo dňa 13.12.2018 takto

rozhodol:

I. Potvrďuje sa rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

II. Zrušuje sa rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia sa vec vracia súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že cit.:

„I. Súd žalobu žalobcu ohľadne sumy 150,- € s prísl. zastavuje .

II. Súd zaväzuje žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 2.393,18 € spolu

s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.758,54 € od 28.8.2018 do 30.8.2018,

s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.750,68 € od 28.8.2018 do 30.8.2018,

s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.543,18 € od 31.8.2018 do 23.11.2018,

s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2.393,18 € od 24.11.2018 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Súd žalobu žalobcu, čo do zvyšku (t.j. v časti príslušenstva), zamietla.

IV. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.“

V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca a žalovaná uzavreli dňa 22. 10. 2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Dňa 27. 08. 2018 došlo k predčasnej splatnosti celého úveru. Zo žalobcom predloženého prehľadu splácania do predčasného zosplatenia je zrejmé, že žalovanej bol poskytnutý úver 3.600 Eur. Z predloženej špecifikácie a prehľadu splácania vyplýva, že žalovaná uhradila do predčasného zosplatenia 841,46 Eur. Po predčasnom zosplatení 215,36 Eur.

Súd dospel k záveru, že zmluva neobsahuje údaj o splatnosti splátok tak ako to vyžaduje ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. o spotrebiteľských úveroch, preto je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa názoru súdu poistné malo byť zahrnuté do RPMN a teda celkových nákladov spotrebiteľa, pretože nešlo o dobrovoľnú doplnkovú službu. Poistenie výdavkov ako také má žalobca vopred predformulované v bode 1.2 zmluvy. Spotrebiteľ podpisom zmluvy automaticky akceptoval súbor poistenia v rozsahu „Súbor A“. Zároveň bolo predformulované aj v žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru. Žalobca tak nepreukázal, že išlo o dobrovoľnú doplnkovú službu, a že bez takejto doplnkovej služby by žalovaný získal spotrebiteľský úver za ponúkaných podmienok.

Žalobca má v danom prípade nárok iba na istinu úveru bez úroku z dôvodov uvedených vyššie.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 odsek 2 CSP.

2. Proti výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol podal žalobca včas odvolanie. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie o nesplnení povinnosti uviesť výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a v tejto súvislosti poukázal na Smernicu rady 2008/48/ES, rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/2015 a na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Má za to, že poistenie nebolo podmienkou poskytnutia úveru, preto poistné nemalo byť započítané do celkových nákladov spotrebiteľa. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu a zaviazal žalovanú uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania.

3. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

4. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05)

5. V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru postačuje neuvedenie čo len jednej z náležitostí vyžadovaných ust. § 9 ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len ZoSÚ).

6. Odvolací súd súhlasí s právnym posúdením súdu prvej inštancie (nielen) pokiaľ ide o dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru z dôvodu nesprávne uvedenej výšky RPMN a teda aj celkových nákladov spotrebiteľa, keď v nieh nebol zarátaný poplatok za poistenie.

7. Podľa § 2 písm. i) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

Podľa § 2 písm. g) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

Podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa čl. 5 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zo dňa 5.4.1993, v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2.

8. Ak žalobca tvrdil, že poistenie úveru nebolo podmienkou poskytnutia úveru, bol povinný to preukázať. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje dodávateľa, ktorý ak tvrdí, že zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti, je povinný toto svoje tvrdenie dokázať. Uvedenie zákonných náležitostí v zmluve o úvere v spotrebiteľských veciach, resp. ich správnosť, súdy skúmajú ex offio, preto im žalobca, ak chce byť v konaní úspešný, musí poskytnúť dostatok informácií na vyhodnotenie zmluvy o úvere z hľadiska dodržania zákonných náležitostí. Sankciou za nesplnenie uvedeného je neunesenie dôkazného bremena a tým spojený neúspech v spore.

Pokiaľ poistenie nie je podmienkou poskytnutia úveru, zmluva musí byť v časti dojednania poistného transparentná a určitá, a to tak, aby bolo nad rámec akýchkoľvek pochybností zrejmé, že spotrebiteľ sa dobrovoľne rozhodol pre poistenie, a to na základe všetkých potrebných informácií, ktoré mu majú byť primerane vysvetlené.

V prejednávanej veci žalobca predložil súdu predtlačенú formulárovú zmluvu, v ktorej je v bode 1.2 uvedený Súbor poistenia „Súbor A“ a „Poplatok za poistenie schopnosti splácať Úver“. Z obsahu zmluvy nevyplýva možnosť spotrebiteľa slobodne sa rozhodnúť, či poistenie prijíma alebo ho odmieta. Žalobca nepreukázal spôsob dojednania poistného, ani skutočnosť, že spotrebiteľ mal možnosť poistenie odmietnuť. Bližšie okolnosti uzavretia poistenia neuviedol ani sám žalobca. Za takéhoto stavu s poukazom na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a čl. 5 Smernice Rady 93/13 EHS nemožno prijať iný záver ako ten, že poistenie bolo podmienkou uzavretia úverovej zmluvy, resp. jej uzavretia za uvedených podmienok.

9. Odvolacia námietka žalobcu spočívajúca v namietanom nesprávnom postupe súdu prvej inštancie týkajúceho sa možného postupu podľa § 129 ods. 1 CSP nie je dôvodná. V danom prípade podanie žalobcu spĺňalo zákonom stanovené náležitosti, teda obsahovalo údaje, ktoré vyžaduje zákon, ktoré sú nevyhnutné pre identifikáciu podania, ale aj pre identifikáciu postupu súdu. Žaloba spĺňala všetky náležitosti vyžadované Civilným sporovým poriadkom, pričom nešlo o podanie vadné či už po stránke jeho neúplnosti alebo nezrozumiteľnosti. Súd môže pristúpiť k poučovacej povinnosti a výzve, len pokiaľ je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, pričom tieto náležitosti sa môžu týkať len procesného práva, nie otázok práva hmotného. Skutočnosť, že žalobca pri podaní žaloby neunesol bremeno tvrdenia a dôkazného bremena vzťahujúce sa na odôvodnenie svojej žaloby v zmysle hmotného práva, nepredstavuje dôvod pre postup súdu v konaní v zmysle ustanovenia § 129 ods. 1 CSP. Unesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena je už otázkou hmotného práva, preto nemožno dospieť k záveru o nesprávnom procesnom postupe súdu prvej inštancie.

10. Keďže na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa javí, že poistenie bolo podmienkou poskytnutia úveru, pričom žalobca neunesol dôkazné bremeno a tieto pochybnosti neodstránil, je nutné vychádzať z toho, že uzavretie poistenia bolo podmienkou získania úveru, a preto ak poistné nebolo zahrnuté do RPMN, tak RPMN a následne aj celkové náklady spotrebiteľa na úver sú uvedené nesprávne v neprospech spotrebiteľa, následkom čoho je, že zmluva sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) a d) ZoSÚ.

11. Vzhľadom na to, že pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru postačuje absencia čo len jednej náležitosti podľa ust. § 9 ods. 2 ZoSÚ, ďalšími odvolacími námietkami žalobcu týkajúcimi sa tejto otázky sa odvolací súd nezaoberal, nakoľko nie sú spôsobilé zmeniť právny názor odvolacieho súdu o tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

12. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok v zamietavom výroku postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. Odvolací súd vzhľadom na to, že ide o konanie so slabšou zmluvnou stranou, a berúc do úvahy princíp ochrany slabšej zmluvnej strany, ktorému možno priznať ústavnoprávnu rovinu (Ústavní

soud připomíná, že v jeho judikatuře již byla ochrana slabší smluvní strany shledána principem ústavněprávního významu, jímž se orgány veřejné moci mají v aplikační praxi povinnost řídit. Tento princip je obzvláště akcentován v oblasti právních vztahů specifického charakteru, jako jsou spotřebitelské smlouvy, vztahy vyplývající z pracovního, směnečného či nájemního práva, apod. [srov. např. nález sp. zn. II. ÚS 2164/10 ze dne 1. 11. 2011 (N 187/63 SbNU 171), usnesení sp. zn. III. ÚS 3436/12 ze dne 19. 3. 2013, dále např. nálezy sp. zn. I. ÚS 3512/11 ze dne 11. 11. 2013, sp. zn. III. ÚS 562/12 ze dne 24. 10. 2013 a sp. zn. II. ÚS 1774/14 ze dne 9. 12. 2014 (N 221/75 SbNU 485)]. Cílem je nahradit formální rovnost smluvních stran rovností materiální. Od vstupu České republiky do Evropské unie se zásada účinné ochrany spotřebitele promítá do českého právního řádu také prostřednictvím evropského práva, v němž jsou jejím právním základem ustanovení Smlouvy o fungování Evropské unie a článek 38 Listiny základních práv Evropské unie, prováděné celou řadou směrnic.) v odvolacím konaní preskúmal aj výrok o náhrade trov konania.

Z odôvodnenia rozsudku v časti náhrady trov konania nevyplýva, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s prípadnou aplikáciou ust. § 257 CSP vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský spor.

Keďže nedostatočné zdôvodnenie rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanému, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, odvolací súd rozsudok vo výroku o náhrade trov konania postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude opätovne rozhodnúť o trovách konania s tým, že posúdi možnosť aplikácie ust. § 257 CSP. Súd prvej inštancie svoje závery odôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 Civilného sporového poriadku. tak, aby jeho rozhodnutie bolo presvedčivé.

14. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP) a v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

15. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).